

Correctie van littekens in het gelaat

Een lelijk litteken in het gezicht kan het gevoel van eigenwaarde flink verlagen. Ook heeft het psychische invloed. Zelfs een niet traumatisch litteken kan emotioneel toch een probleem zijn. Gelukkig zijn de meeste littekens minder zichtbaar te maken. In deze folder worden verschillende technieken voor het corrigeren van littekens in het gelaat besproken.

Littekens

Littekens kunnen nooit helemaal worden verwijderd. Het doel van chirurgie is, om het litteken minder opvallend te maken. Het is mogelijk het litteken smaller te maken. Of om het te verplaatsen naar een plek waar het minder opvalt. Ook kan het litteken zo worden veranderd, dat het minder de aandacht trekt. Littekens ontstaan wanneer de huid wordt gesneden of gescheurd. Ongelukken, chirurgie, brandwonden en acne kunnen littekens in het gezicht achterlaten. Littekens kunnen permanent zijn, maar de meeste worden in de loop van de tijd minder opvallend.

Genezing van een litteken

Het is vaak moeilijk om direct na een ongeluk te voorspellen hoe het uiteindelijke litteken eruit zal zien. Een litteken is in het begin vaak rood en juist zichtbaar doordat nieuwe bloedvaatjes zich rond het letsel vestigen om de genezing te bespoedigen.

Vervolgens worden er collageenvezels ‘neergelegd’, die het litteken hobbelig en bobbelig maken. Na zes tot acht weken beginnen de meeste littekens te krimpen en zachter te worden. Dit proces kan wel twee jaar duren.

Sommige aangezichtslittekens worden in de loop van de tijd niet beter. Er zijn er zelfs die in plaats van kleiner, steeds groter worden. Dit zijn hypertrofische of keloïde littekens. Ze worden veroorzaakt door een overproductie van collageen, waardoor ze buiten de grenzen groeien van de oorspronkelijke wond. Zelfs een klein litteken trekt de aandacht wanneer het dwars over de natuurlijke plooien en contouren van het gezicht heen ligt. Sommige littekens sluiten goed aan bij de normale functie van het gezicht. Maar een litteken dat samentrekt, kan de beweging van de spieren beperken en de lip of het ooglid in een onnatuurlijke positie trekken.

Soms duurt het zes maanden tot twee jaar voordat een litteken het stadium bereikt dat het niet meer verandert. De uiteindelijke vorm van het litteken hangt samen met de genezingscapaciteit van de patiënt. De ene persoon vormt ook meer littekens dan de andere. Kinderen kunnen grotere en meer zichtbare littekens vormen. Dit komt doordat ze de mogelijkheid hebben om nieuwe cellen te doen groeien. Oudere mensen genezen vaak met minder verlittekening. Hun litteken zal bovendien eerder genezen. Het is niet mogelijk om verlittekening helemaal te voorkomen. Zelfs wanneer de eerste behandeling na een ongeluk met de grootste zorg is verricht, is littekenrevisie in een

later stadium soms nodig. Het is vrijwel altijd het beste om daarmee te wachten totdat het litteken geheel is gerijpt.

Technieken voor littekenrevisie

Er zijn verschillende technieken mogelijk om littekens te corrigeren:

- Uitsnijden en hechten

De eenvoudigste manier om een litteken te behandelen, is het uit te snijden en opnieuw netjes in te hechten. Een breed, hobbelig litteken kan zo worden vervangen door een smal, netter litteken. Soms kan een litteken in fasen worden uitgesneden. Daarbij wordt de achterblijvende huid opgerekt en de snede gesloten. Na elk stadium wordt iets van het litteken verwijderd, totdat er uiteindelijk een smalle lijn over is.

- Corticosteroïden-injecties

Soms spuiten we corticosteroïd in het litteken om deze vlakker te maken. Corticosteroïd stopt namelijk de productie van collageen en vertraagt de groei van littekenweefsel. Keloid en hypertrofisch weefsel (= weefsel dat blijft groeien) wordt op die manier behandeld. Soms combineren we corticosteroïd-injecties met andere technieken.

- **Z-plastiek**

Dit is een techniek om een samengetrokken litteken wat losser te maken. Er worden dan kleine huidlapjes gevormd die kunnen worden aangepast en verplaatst, om vervolgens weer op een nieuwe plaats te worden vastgehecht. Hierdoor ontstaat een langer, smaller litteken, dat niet aan de huid trekt.

- **W-plastiek**

Een andere techniek, de zogenaamde lopende W-plastiek, kan gebruikt worden om van een rechte lijn een serie driehoekjes te maken die beter passen in de natuurlijke huid. Deze W-plastiek kan nog worden verfraaid door kleine driehoekjes en rondjes te gebruiken bij het uitsnijden. Het litteken wordt niet verwijderd. Eigenlijk wordt het zelfs iets langer gemaakt, maar het valt minder op dan een rechte lijn.

Behandeling van de oppervlakkige huid

Sommige littekens worden behandeld met een oppervlakkige huidbehandeling, zoals laser of dermabrasie. Vooral littekens die wat bobbelig zijn en/of op het huidoppervlak liggen komen hiervoor in aanmerking.

Plastische chirurgie

Opvallende, storende littekens in het gezicht kunnen worden verbeterd met plastische aangezichtschirurgie. De volgende zaken zijn daarbij van belang. Elke incisie of huidsnede werkt de vorming van littekenweefsel in de hand. Of deze nu door de chirurg of door een ongeluk is veroorzaakt. Littekenweefsel is

onverbrekelijk verbonden met een natuurlijke genezing. Het is onmogelijk een litteken volledig onzichtbaar te maken. Het doel van de plastische chirurgie is het litteken te verwijderen en dit te vervangen door een litteken dat minder opvalt en esthetisch meer acceptabel is. Het beste resultaat is een litteken dat een fijne lijn heeft met dezelfde kleur als de omringende huid.

Ook mag het litteken de normale functie van het gezicht niet beïnvloeden. Niet alle aangezichtslittekens kunnen voldoende verbeterd worden om een ingreep te rechtvaardigen. Veel factoren bepalen de effectiviteit en dus de wenselijkheid van plastische chirurgie. Leeftijd, conditie van de huid en weke delen en ook de mate waarin uw huid littekenweefsel vormt, bepalen het uiteindelijke resultaat. Daarbij is het gunstiger als het litteken in een huidlijn ligt dan wanneer dit er dwars op ligt. Littekens op neus en kin hebben de neiging om wijder te worden door voortdurende beweging van het gelaat. Deze factoren zijn niet te beïnvloeden.

Conclusie

De huid en weke delen genezen langzaam. Soms kan het een jaar duren, voordat een litteken zacht en gerijpt is. Wanneer u een relatief vers litteken wilt laten corrigeren, kan het zijn dat wij u adviseren te wachten tot het is gerijpt.

Toch is een vroegtijdige beoordeling belangrijk om een indruk te krijgen van de genezingscapaciteit van uw huid. Littekens die een vervorming geven van bijvoorbeeld wenkbrauw of lip, kunnen soms eerder worden 'gerepareerd'. Wachten heeft dan

niet veel zin. Soms zijn meerdere ingrepen nodig omdat een litteken erg groot of ingewikkeld is. Als dit bij u het geval is, zullen wij u hier van tevoren over informeren. Aanvankelijk zal het gecorrigeerde litteken er goed uitzien. Maar ook het nieuwe litteken moet rijpen en zal rood worden, vast aanvoelen en iets boven het niveau van de omgeving komen te liggen.

Geleidelijk aan zullen consistentie en kleur verbeteren. Vaak kan pas na zes tot achttien maanden het uiteindelijke resultaat goed worden beoordeeld. Overweegt u een littekencorrectie? Dan is het belangrijk dat u zich goed realiseert dat uw dokter niet alle sporen van het oude litteken kan verwijderen. Wel wordt het litteken meer acceptabel. Het definitieve resultaat u eigenlijk pas beoordelen na zes tot twaalf maanden.

Contactgegevens

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de polikliniek KNO, bereikbaar:

- van maandag tot en met vrijdag
- van 8.30 - 16.30 uur
- telefoon Den Haag: (070) 2102602, telefoon Zoetermeer: (079) 346 2593

Buiten deze uren kunt u in dringende gevallen contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoon Den Haag (070) 210 2060, telefoon Zoetermeer (079) 346 2626.

In het geval van een levensbedreigende situatie: bel altijd 112.

Zie ook onze

website <https://www.hagaziekenhuis.nl/specialismen/kno/>

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

510018022025